

Mötesanteckningar samt protokoll styrelsemöte Klarälvens Vattenråd 2024-12-04

Studiebesök på Gammelkroppa LAX

Det blev en spännande förmiddag med Klarälvslox och öring i fokus.

Johnny Norrgård, Laxodlingen samt Marco Blixt, Fortum berättade om de olika årens uppvandring av vild lax och öring vid Forshagaforsen. Det som styr mest är skillnaden mellan flödet genom kraftverket och lockvattnet in i fällan. Ett år med höga flöden och mycket spillvatten går det inte att locka in fisken i fällan men man har sett att direkt som flödet genom kraftverket stryps söker sig fisken till inloppet av fällan. Rekord är 500 fiskar på ett dygn. Man testar nu mer detta sätt att få in bra med fisk som ska åka bil förbi 8 kraftverk.

Vi fick en ordentlig genomgång av den högteknologiska fiskodlingen med alla problem och fördelar. Numera föder man uteslutande upp Gullspångslax och öring – något vi hade synpunkter på förstås. Extra spännande blev det när Johnny berättade om försöken att kläcka och odla fram en typ av vild Gullspångslax genom att samla befruktad rom direkt från Gullspångsälvens nedre del. Hittills mycket lyckat! <https://www.fortum.com/se/om-oss/hallbarhet/miljoarbete-inom-vattenkraft/gammelkroppa>. Efter studiebesöket julmacka på Gammalkroppa Herrgård som vattenrådet bjöd på. Sedan styrelsemöte kl. 13-14, avslut med kaffe.

Protokoll vattenrådets styrelsemöte

Närvarande på styrelsemötet: Sonja Råberg, William Dickson, Liisa Larsson (ersättare för Katarina Karlsson), Katrin Edholm, Anna Sjörs, Ida-Lis Rundin, Lasse Söderlund, Hans Nilsson samt Marcus Ilberg.

Deltagare utan rösträtt: Från Fortum Anders Attelind, från Karlstads kommun: Laila Arnesson samt praktikanter Elin Ottosson och Adam Eriksson. Från FVOF: Lennart Kejler och Peter Johansson Ransjön FVOF, Klarälven inom Munkfors FVOF, Peter även för Klarälven inom Hagfors FVOF för vilken även Ulf Bengtsson deltog. Kjell Wester och Per Wallén från Sysselebacks FVOF deltog på studiebesöket men inte på styrelsemötet.

1. **Till justerare valdes** Liisa Larsson
2. **Ekonomi:** Preliminärt resultat för 2024 plus 1311 kr. MEN alla fakturor för arbetet 2024 har inte kommit in än så resultatet är bara en PROGNOSE, se bilaga 1.
Beslut: Styrelsen beslutar att godkänna redovisningen.
3. **Samverkan med andra vattenorganisationer.** På initiativ av oss har två möten under hösten genomförts med Klarälvens vattenvårdsförbund och Kalkningsförbundet. Liisa har varit drivande att få detta till stånd. En arbetsgrupp har utsetts. Från vattenrådet Anna utöver våra kommunrepresentanter Hans, Katarina och Ida-Lis. Hans har kontaktat Grete på länsstyrelsen som för vår räkning kollar just nu upp möjligheten att få en 3 års tjänst finansierad av HAV, detta då det idag inte ryms i LOVA-förordningen att bidrag får ges till en samordnare som arbetar med frågor som berör annat än övergödning.
4. **Åtgärdssamordnartjänst övergödning Tångån och Gravaåns AVR,** Vattenrådet har planerat arbeta med övergödning i ovanstående vatten, något som efterfrågas av kommunerna Forshaga, Kil och Karlstad. En LOVA-ansökan på 2,5 Mkr har nu tagits fram för en tjänst på 3*12 mån tjänst. Resten finansieras med ordinarie kommunala avgifter till VR från Karlstad och

Forshaga. Kil har muntligen godkänt en medfinansiering på 3*6000 kr. VR lägger 100 000 kr som är kvar i Blysjöprojektet. Se bilaga 2. **Beslut:** Styrelsen beslutar att godkänna ansökan

5. **Redovisning av projekt 1. Acksjön**
Vattenrådet har varit delaktig i biotopvård som utförts av Sportfiskarna i somras i Acksjöälvens mynningsområdet. Det har redan gett resultat -en- somrig lax har detekterats i mynningsområdet vid elfiske hösten 2024 uppgift från Klarälven inom Hgf kommun FVO .
6. **Redovisning av projekt 2 Värmullen.** Vattenrådet är delaktig i uppföljningsarbetet vid genomförandet av den åtgärdsplan som vi varit med att ta fram. Regelbundna möten hålls med de tre parterna: VR, Uddeholms AB och Hagfors kommun. Just nu är fokus att minska zinknedfall och utsläpp från dagvatten samt åtgärda problemen med ovidkommande vatten till reningsverket.
7. **Redovisning av projekt 3 Upplunden/Klamma älv.** Vi redogjorde för turerna med tillstånd att som komplettering sätta ut smittfri Klarälvsöring eller rom, vi har elfiskat och visat att ingen öring finns i Klammaälvens mindre biflöden. Länsstyrelsen har varit väldigt sen på bollen här – och nu finns tyvärr inte Klarälvsöring att få tag på.
8. **Redovisning av projekt 4 Blysjöområdet.** Samordnartjänsten (bilaga 2) ska försöka få till de planer på våtmarker som markägarna efterfrågar.
9. **Redovisning av projekt 5 Halgån**
Projektet är genomfört med god måluppfyllelse. Ska redovisas på öppet möte i Ekshärad i början av år 2025. Vi gick något över budget, mest på eDNA-sidan.
10. **Redovisning av projekt 7 Ranån/Manån**
Vi håller på att genomföra ett tvåårigt projekt. Kemanalyser klara över sjöarna, rapport om detta har tillsänts länsstyrelsen för synpunkter. Många eDNA prover har tagits för att se om öring finns i systemet. Biotopkartering har påbörjats och biflöden är hyfsat undersökta. Provfiske i Ransjön genomfört. Tre prel. delrapporter klara: Översjön och Hemsjön i Sunne kommuner. Syftet är att ta fram en lokal åtgärdsplan över hela avrinningsområdet. Ranåns FVOF berättade. Preliminära rapporter är sammanställda i bilaga 3.
11. **Redovisning av projekt 6 Musåsystemet**
Fortum har påbörjat samråd med kommun och länsstyrelse för utrivning av tre dammar: Kvarnsjön, Ämten och Mussjö-dammen. Hagfors kommun har lämnat remissvar. Vattenrådet har ännu inte lämnat remissvar, men om vi ska göra det så kan styrelsen godkänna på mejl. Fortum ställer sig i så fall naturligtvis utanför yttrandet.
12. **Redovisning av projekt 8 Fämtan och projekt 11 Likan:** Åtgärder planeras i dessa Natura2000 älvars avrinningsområden genom ett stort EU—LIFE-projekt. Förhoppningsvis kommer våra lokala åtgärdsplaner att genomföras. Just i dagarna gör man startup-möte på Länsstyrelsen.
13. **Redovisning av projekt 14 Små vattendrags mynningar i Klarälven.** De mindre vattendrag där vi hjälpt till att ta fram ansökan om biotopvård är alla klara förutom Kvarnbäcken i Syslebäck genom Sportfiskarnas försorg. Det är norrifrån Husbäcken, Örån Kärrbackstrand, Lettan, Stöen, Götån och Acksjöälven
14. **Redovisning av projekt 9 Svartån**
VR har lämnat in synpunkter på samrådet för biotopvård i Svartån upp till Bosjön, där vi uttrycker oro att biflödet förbi dammen vid Forshyttan inte ska innehålla tillräckligt med lockvatten vid normala och höga flöden. Sportfiskarna har ansökt om LOVA-pengar för att ta fram förslag på åtgärder och genomföra biotopvård uppströms.

LL

- 15. Redovisning av projekt 10 Tjärnsälven**
Inget nytt, projektet avvaktar personella resurser.
- 16. Redovisning av projekt 12 Hyn** De tre kommunerna Karlstad, Kil och Forshaga deltar på möten som de boende har haft och fortsättningsvis kommer att ha, det handlar mest om vattennivåer och sjösänkning. Vårt undersökande arbete har vidarekickats till folk i den gruppen. Får vi tjänsten som åtgärdssamordnare kommer Hyns sjöar att vara ett prioriterat arbetsfält.
- 17. Redovisning av projekt 13 Tåsan** Ännu inga beslut om medel till genomförandet av vår lokala åtgärdsplan för Havån. Vi försöker påverka FVOF att med hjälp söka tillstånd till detta. Kraften i Tåsan ska omprövas, där har vi förslag på biotopåtgärder i huvudfåran. Kraften är här av riksintresse så dammutrivning är absolut inte aktuellt.
- 18. Redovisning av projekt 14 Små vattendrags mynningar i Klarälven.** Sportfiskarnas har gjort biotopvård under sommaren 2024 i flera av de mindre vattendrag där vi hjälpt till att ta fram tillstånden. Kvarnbäcken i Sysseleback undantas pga risk för erosion, men en trumma bör här läggas om, vilket kräver viss ändring i tillstånden. Husbäcken, Örån Kärrbackstrand samt Stöen har biotopvårdats, vissa justeringar kan komma att göras sommaren 2025. Götån och Acksjöälven är helt klara. Lettan ska åtgärdas sommaren 2025.
- 19. Redovisning av projekt 15 Görsjöbäcken.** Oklart läge. Vi har ansökt om LOVA-medel våren 2023 men ännu inte fått besked. Info via Grete är att LOVA-sekretariatet tycker att det är bäst att göra en ny ansökan och makulera den gamla. Vi framför att det inte är OK med så långa tider utan respons från länsstyrelsens på vår ansökan.
- 20. Redovisning av projekt 16 e_DNA i Klarälvens mynningsområde .** Marcus och Ida-Lis har tagit eDNA prover och skickat i väg till Naturhistoriska i Dingelsundet, Skoghallsådran, Morbrors ådra, Suttern, Örsholmsälven, Klockarådran samt Kaplansälven. Dess ska analyseras på alla fiskar, och sedan tänkterm ean arbete med uteslutningsmetoden för att se de mer specifika fiskesamhällena. Spännande!
- 21. Nästa möte**
Vi kan träffas i början av februari i Ekshärad då VR ska presentera resultaten av Halgå-projektet. Styrelsen är välkommen då, och i samband med det kan vi ha ett kort styrelsemöte om de flesta i styrelsen kan närvara. Vi kommer även att bjuda in till ett seminarium om flottledsminnen som Värmlands Museum har lovat oss. Vi bjuder då in alla VR och andra intresserade. Återkommer om det.

Bilaga 1: Ekonomisk prognos 2024

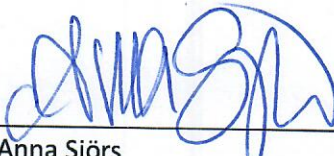
Bilaga 2: Ansökan om samordnartjänst övergödning LOVA

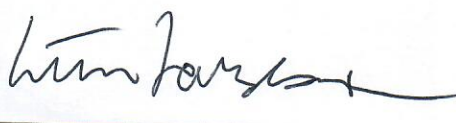
Bilaga 3: Delårsrapport Ranåprojektet rapport till LOVA kompletterat med några delrapporter vi tagit fram.

Vid protokollet: ^{17/1}
Ekshärad den 8 dec 2024 ¹⁵

Justeras

Hagfors den ^{14/1-2025}
11 dec 2024

Anna Sjors

Liisa Larsson